

ISSN: 1999-5601 (Print) 2663-5836 (online)

Lark Journal

Available online at: <https://lark.uowasit.edu.iq>

*Corresponding author:

Lect. Wafaa Jabbar

SALMAN

Master's degree in Turkish
Language

Iraq – Baghdad University

Email :

Wafaa73@colang.uobaghdad.edu.iq

Keywords:

Advice, Interpretation and
Thought, Emotion,
Greatness, Ignorance.

ARTICLE INFO

Article history:

Received 16 Apr 2024

Accepted 27 Jun 2024

Available online 1 Jul 2024

Study of Advice and Counsel in the Poetry of Cahit Külebi

A B S T R A C T

Poetry is the most concise and emotional product of literature and art, which this poet, Cahit Külebi, has masterfully contributed to the Turkish literary scene with his unique style and touch. As a poet, who also worked as a literature teacher and a national inspector for education, he never ceased to write poetry and produce in this field. His poems were published in various magazines such as "Varlık", "Sokak İnsan", "Türk Dili", and "Yarattış". The works of Cahit Külebi, who wrote poems in the fields of realistic and new romantic poetry, have been translated into more than 20 languages.

In our study, the concepts of advice and counsel are synonymous, one of Turkish origin and the other of Arabic origin. Both concepts are identical in meaning. Advising another person on truth and beauty is the phrase used to guide them towards what is right. It is the effort of a more mature, experienced, and intelligent person to direct another towards good and sound advice, which is the term used for a set of spoken words to avoid bad habits and behaviors or to guide them towards goodness, considered sacred among people and having many benefits such as self-education for individuals. On the other hand, Cahit Külebi did not neglect to offer advice and counsel in his poems, incorporating them uniquely into his expressions. We will begin our study after this abstract by examining the life of the poet and his literary works. Finally, we will delve into the concepts of advice and counsel in the poems of Cahit Külebi.

© 2024 LARK, College of Art, Wasit University

DOI: <https://doi.org/10.31185/lark.Vol3.Iss16.3570>

دراسة النصيحة والمشورة في اشعار جاهد كوله بي

المدرس وفاء جبار سلمان / ماجستير لغة تركية/ جامعه بغداد
الخلاصة:

الشعر هو المنتج الأكثر إيجازاً وعاطفية للأدب والفن ، الذي انتجه هذا الشاعر. ارتقى جاهد كوله بي إلى مكانته في الأدب التركي بقصائده المكتوبة بأسلوبه وملمسه الفريد. الشاعر ، الذي عمل مدرسا للأدب ومفتشاً وطنياً للتربية ، لم يتوقف أبداً عن كتابة الشعر والإنتاج في هذا المجال. نشرت قصائده في العديد من المجلات

مثل : فارلك , سوكاك انسان , ترك ديلى و ياراتيش . ترجمت أعمال جاهد كوله بي ، الذي كتب قصائد في مجال القصائد الواقعية والرومانسية الجديدة ، إلى أكثر من 20 لغة.

هدف دراستنا النصيحة والمشورة مفهومين مترادفان ، أحدهما من أصل تركي والآخر من أصل عربي. كلا المفهومين متطابقان في المعنى. نصيحة الشخص لشخص آخر حول الحق والجمال هي العبارة التي يستخدمها لإرشاده إلى الشيء الصحيح. إنه جهد الشخص الأكثر نضجا وخبرة وذكاء من شخصين لتوجيه الشخص الآخر إلى ما هو جيد وصحيح النصيحة ، وهو الاسم الذي يطلق على مجموعة الكلمات المنطوقة لتجنب العادات والسلوكيات السيئة أو لتوجيهها إلى الخير ، تعتبر مقدسة بين الناس ولها فوائد عديدة مثل التعليم الذاتي للناس. من ناحية أخرى ، لم يهمل جاهد كوله بي تقديم النصح والمشورة في قصائده ، وأدرج النصيحة والمشورة في قصائده بأسلوبه الفريد في التعبير.

نبدا دراستنا بعد هذا الملخص بتناول حياة الشاعر و أعماله الادبيه . واخيرا سنتطرق لمفاهيم النصائح والمشورة في قصائد جاهد كوله بي .

الكلمات المفتاحية: نصيحة ، تفسير وفكر ، عاطفة ، عظمة ، جهل.

مجلة لارك للدراسات الإنسانية والعلوم الاجتماعية CAHİT KÜLEBİ'NİN ŞİİRLERİNDE ÖĞÜT VE NASİHAT İNCELEMESİ

GİRİŞ:

Cahit KÜLEBİ, yaşamı, edebi yönü ve eserleri:

Yeni Türk Edebiyatının büyük şairi ve yazarı Cahit KÜLEBİ, tam adıyla Mahmut Cahit KÜLEBİ, yirminci yüzyıl Türk Edebiyatının en özgün ve en büyük şairlerinden biridir. Türkiye'nin Karadeniz bölgesinde bulunan Tokat vilâyetinde 20 Aralık 1917 tarihinde dünyaya gelmiştir. Bir köylü çocuğu olan Cahit KÜLEBİ, Tokat vilâyetinin Zile isimli ilçesine bağlı Çeltek Köyünde dünyaya gelmiştir. Muhterem babası Necati Bey'dir ve aslen Erzurum vilâyetinden gelmiştir. Gullebiler isimli soya mensup olan babası, bu sülalenin bir ferdidir. Muhterem annesi ise Feride Hanım isminde sakin mizaçlı bir kadın olarak, aslen Pasinler şehrinden gelmedir. Cahit KÜLEBİ'nin annesi Feride Hanım ise Karabeyoğulları isimli sülaleye mensuptur. (UYGUNER, 1991: 17)

Cahit KÜLEBİ, her vatandaş gibi okul çağına gelince, ilk öğrenimini Zile, Çamlıbel ve Niksar isimli Tokat'ın ilçelerinde 1929 senesinde bitirmiştir. Orta öğretim ve lise eğitimi için Sivas vilâyetine gitmiş ve bu her iki kademedeki okulu da Sivas Erkek Lisesi'nde 1936 senesinde

tamamlamıştır. 1940 yılında yükseköğretim yani üniversite okumak için gittiği İstanbul'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ve Yüksek Öğretmen Okulu'ndan mezun olarak, lisans diplomasını almıştır. (TİMURÖĞLU, 1995: 25)

Hemen 3 yıl sonra 1943 senesinde ilk memuriyete başlamıştır. Antalya Lisesi'ne edebiyat öğretmeni olarak atanan Cahit KÜLEBİ, 1946 senesinden 1954 senesine kadar Ankara Devlet Konservatuvarı'nda memur olarak çalışmıştır. Bunun ardından 1954 senesinden 1956 senesine kadar yine Ankara'da bulunan Gazi Lisesi'nde eğitimci olarak görevine devam etti.

1956'dan itibaren devletin Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir müfettiş olarak uzun yıllar vatanına hizmet etmiştir. Buna ek olarak kısa süre de olsa Millî Eğitim Bakanlığı kültür müsteşar yardımcılığı vazifesinde de bulundu. 1973 yılında ise emekli olmuştur. Emekli olduktan henüz 3 yıl sonra 1976'dan 1983 yılına kadar Türk Dil Kurumu genel sekreteri olmuştur. (ONARAN, 1998: 72)

Mutlu ve huzurlu bir ömrün ardından Usta Şair Cahit KÜLEBİ, 20 Haziran 1997 tarihinde 80 yaşında hayata gözlerini yummuştur. Mezarı, Türkiye'nin başkenti olan Ankara'ya defnedilen Cahit KÜLEBİ'nin, ailesinin isteği üzerine Ankara'da bulunan cenaze, memleketi Tokat'ın Niksar ilçesine taşınmıştır. (ENGİNÜN, 2002: 91)

Cahit KÜLEBİ, şiir yazmaya ve bu alana ilgi duymaya, henüz Sivas Erkek Lisesi'nde okurken başlamıştır. Yayınlanmış ilk şiiri ise *Gurbet Acısı* isimli şiiridir ve 1933 senesinde Toplantı isimli dergide yayınlanmıştır. 1933 tarihinden 1938 tarihine kadar 5 yıllık dönem, Cahit KÜLEBİ'nin şiir alanındaki acemilik dönemi olarak adlandırılır. Kendine has orijinal şiir üslubuna ise, 1940 senesinden itibaren adım atmıştır. (OKTAY, 1993: 1043)

Toplantı dergisi, Yücel Dergisi, Gençlik Dergisi, Sokak Dergisi, Varlık Dergisi, Ülkü Dergisi, İstanbul Dergisi, Yaratış Dergisi, Kaynak Dergisi, Türk Dili Dergisi, Yenilik Dergisi, Hisar Dergisi, Hürriyet Gösteri Dergisi, ve Yazko Edebiyat isimli dergilerde pek çok şiiri yayınlanmıştır.

Şiir haricinde edebiyatın diğer sahalarında birkaç eser vermiş olsa da, diğer alanlara fazla ilgi duymamış, ömrünün sonuna kadar şiirle ilgilenmiştir. Cahit KÜLEBİ'ye göre şiirin sesi, halkın sesidir ve halkın ağzıyla şiirler söylemek gerekir. Nitekim Cahit KÜLEBİ'nin şiirleri, bu çizgidedir. (ÇETİŞLİ, 1998: 20)

Şiirinde konu edindiği şeyler günlük hayatta insanın içinde bulunduğu ümit, sevinç, mutluluk, günlük hayat telaşı, hüznün ve kederdir. İçten ve samimi bir şekilde yazmış olduğu şiirleri sade, yalın, anlaşılır ve güzeldir. Tarihi derinliğe, felsefi düşünceye ve derin anlatılara karşı olan

Cahit KÜLEBİ, şiirlerini tamamen içten ve basit bir üslupla kaleme almıştır. Pek çok şiiri bulunmakla birlikte, bu şiirlerin hemen hemen 150 tanesinde benlik duygusundan uzaktır ve toplumsal bir bakışı temsil eder.

Geri kalan şiirlerinin pek çoğunda ise kişisel yani ferdi benlik ön plandadır. Şiirlerinin neredeyse tamamında ilham kaynağı, kendi kişisel yaşantısıdır. Dolayısıyla onun tüm hayatı, şiirlerinde görülmektedir. Şiirlerinin toplumsal olanları ise, toplumun acı, dert, keder, hüznü, mutluluk, neşe ve sevincinden ilham alır. Neredeyse tüm şiirlerinde memleket sevgisi görülür. Cahit KÜLEBİ'nin memleketine ve halkına olan düşkünlüğü, hemen hemen tüm şiirlerinde kendini belli eder. Bazen romantik ve bazen de gerçekçi-realist şiirleri vardır. Memleket coğrafyası insan sevgisi ve insan tabiatı konularını da işlediği şiirleri, günümüze kadar büyük bir şevkle okunmuştur. Çok uzun birkaç şiiri dışında diğer şiirlerinin tamamı kısacıktır. Kısa kısa yazmış olduğu şiirleri, neredeyse tamamında serbest vezinlidir. (KABAKLI, 1974: 537)

Cahit KÜLEBİ, yazmış olduğu muhteşem şiirlerinde, günlük konuşma dili ve halkın kendi öz Türkçesi hakimdir. Dolayısıyla bu sebeple şiirlerinin üslubu yalın ve anlaşılırdır. Tüm bunların yanısıra Cahit KÜLEBİ, şiirde tamamıyla nesir yani düz yazı üslubuna düşmemiştir. Serbest nazımla yazmış olduğu şiirlerinde kafiye, redif ve veznin sağladığı ritim ve âhenkle belli bir mûsikiyi elde eder. Yapmış olduğu benzetme sanatı ise, şiirlerine apayrı bir renk katar. Tekrarlar, asonans ve aliterasyon gibi sanatlar, şiirlerini renklendiren başkaca güzel dokunuşlardır. Şiirinin son dönemlerinde ise yavaş yavaş bir kapalılık ve sembolizmin etkileri görülmektedir. (ONARAN, 2004: 88)

ESERLERİ: (ÇETİŞLİ, 2019: 103)

Şiir: (Yayın Sırasına Göre)

(1946) *Adamın Biri*, (1949) *Rüzgâr*, (1952) *Atatürk Kurtuluş Savaşında*, (1954) *Yeşeren Otlar*, (1965) *Süt*, (1969) *Şiirler*, (1973) *Türk Mavisi*, (1977) *Sıkıntı ve Umut*, (1980) *Yangın*, (1982) *Bütün Şiirleri*, (1991) *Güz Türküleri*.

Nesir:

(1985) *Şiir Her Zaman*, (1986) *İç Sevdalı Yolculuk*.

Tercüme:

(1947) *Renate*, (1965) *Papatya Falı*, (1949) *Avrupa Konseyi Ülkelerinde Anadili Öğretimi*.

Şiir, bir şairin elinden çıkan, edebiyat ve sanatın en veciz ve hisli ürünüdür. Cahit KÜLEBİ, kendine has tarzı ve dokusuyla yazmış olduğu şiirleri ile Türk Edebiyatındaki konumuna yükselmiştir.

Cahit KÜLEBİ'nin Şiirlerinde konu edindiği şeyler günlük hayatta insanın içinde bulunduğu ümit, sevinç, mutluluk, günlük hayat telaşı, hüznün ve kederdir. İçten ve samimi bir şekilde yazmış olduğu şiirleri sade, yalın, anlaşılır ve güzeldir. Tarihi derinliğe, felsefi düşünceye ve derin anlatılara karşı olan Cahit KÜLEBİ, şiirlerini tamamen içten ve basit bir üslupla kaleme almıştır.

Pek çok şiiri bulunmakla birlikte, bu şiirlerin hemen hemen 150 tanesinde benlik duygusundan uzaktır ve toplumsal bir bakışı temsil eder. Geri kalan şiirlerinin pek çoğunda ise kişisel yani ferdi benlik ön plandadır. Şiirlerinin neredeyse tamamında ilham kaynağı, kendi kişisel yaşantısıdır. Dolayısıyla onun tüm hayatı, şiirlerinde görülmektedir. Şiirlerinin toplumsal olanları ise, toplumun acı, dert, keder, hüznün, mutluluk, neşe ve sevincinden ilham alır. Neredeyse tüm şiirlerinde memleket sevgisi görülür.

Cahit KÜLEBİ'nin memleketine ve halkına olan düşkünlüğü, hemen hemen tüm şiirlerinde kendini belli eder. Bazen romantik ve bazen de gerçekçi-realist şiirleri vardır. Memleket coğrafyası insan sevgisi ve insan tabiatı konularını da işlediği şiirleri, günümüze kadar büyük bir şevkle okunmuştur. Çok uzun birkaç şiiri dışında diğer şiirlerinin tamamı kısacıktır. Kısa kısa yazmış olduğu şiirleri, neredeyse tamamında serbest vezinlerdir.

Öğüt ve Nasihat Kavramları Hakkında:

Öğüt kavramı, Türkçe Sözlük'te şu şekilde ifade edilmektedir:

"Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz." (TÜRKÇE SÖZLÜK, 2010: 246; TÜRKÇE SÖZLÜK, 2012: 1330)

Nasihat kavramı ise, yine Türkçe Sözlük'te tam olarak öğüt kavramı ile aynı anlamda kullanılmıştır. (TÜRKÇE SÖZLÜK, 2010:232) Her ikisi de birbirini tam anlamıyla karşılayan bu iki sözcük, Türkçede aynı sıklıkta ve oranda, aynı anlama gelecek şekilde kullanılmaktadır.

Türk dili ve edebiyatını incelediğimizde İslam'ın, istilaların ve göçlerin etkisiyle pek çok Arapça kelimenin Türkçeye geçtiğini gördük. (MADHLOOM, 2023:123). Ancak Türkçe aslı varken, Arapçası daha çok tercih edilen Türkçeleşmiş Arapça kelimeler, Türkçede diğer dillere göre daha fazla bulunmaktadır. İşte Arapça, Türkçeye bu kadar çok yerleşti. (AYYAL, 2024:136) "Nasihat" kelimesi gibi aslında Arapça bir kelime olup Türkçede öğüt kelimesi ile eş anlamlısı bulunmaktadır. Yani Öğüt ve nasihat, biri Türkçe ve biri de Arapça kökenli, birbirine aynı anlamlı iki kavramdır. Bir kişinin, başka bir kişiye doğru ve güzeli tavsiye etmesi, doğru olana yaptığı yönlendirme için kullandığı söz öbekleridir. İki kişiden daha olgun, tecrübeli ve akıllı olan kişinin, karşıdaki kişiyi iyi ve doğru olana yönlendirmek adına girdiği çabadır.

Kötü huy ve davranışlardan sakındırmak veya iyiye yönlendirmek için söylenen sözcükler bütününe verilen isim olan öğüt, halk içinde kutsal sayılır ve halkın kendi kendini eğitmesi gibi pek çok faydası vardır. Cahit KÜLEBİ ise, yazmış olduğu şiirlerinde öğüt ve nasihat vermeyi ihmal etmemiş, kendine has anlatım tarzıyla şiirlerinde öğüt ve nasihatlere yer vermiştir.

Cahit KÜLEBİ'nin memleketine ve halkına olan düşkünlüğü, hemen hemen tüm şiirlerinde kendini belli eder. Bazen romantik ve bazen de gerçekçi-realist şiirleri vardır. Memleket coğrafyası insan sevgisi ve insan tabiatı konularını da işlediği şiirleri, günümüze kadar büyük bir şevkle okunmuştur. Dolayısıyla insana olan düşkünlüğü sebebi ile, onlara öğüt ve nasihat vermekten kaçınmaz. Halkının iyiliğini düşünen bir şair, şiirlerinde onları doğru yola iletmek ve kötülükten sakındırmak adına birtakım sözler söylemesi oldukça tabiidir.

Cahit KÜLEBİ, şiirlerinde öğüt vermeyi aşırıya kaçmadan yapmıştır. Aşırı öğüt, karşıdakinin zamanla bilinçsiz ve cahil olduğunu hissettirir. Öğüt az ve öz yapılır ve öğüt verirken karşıdaki kişiyi rencide etmemeye özen gösterilir. Dolayısıyla fazla öğüt, amacından sapıp zamanla karşıdakini aşağılar. Dolayısıyla bu denge, Cahit KÜLEBİ'nin şiirlerindeki öğüt ve nasihat incelemesinin en temel özelliğidir. Cahit KÜLEBİ, ayarında ve dozunda, sakin ve kendinden emin bir şekilde bu kavramı ele almıştır.

Cahit KÜLEBİ'nin Şiirlerinde Öğüt ve Nasihat İncelemesi:

Cahit KÜLEBİ, 1943 yılında yazmış olduğu *SABRET* başlıklı üç kıtalık şiirinin son kıtasında konumuza ilişkin şu ifadeler yer vermektedir:

*"Ben kanadı kırık bir kuş değilim
Döner bir gün gurbet ellerde kalan
Sabret neşem, sabret şarkım, sabret sevdiğim,
Sabret kalbi tomurcuklardan pembe olan."*

(KÜLEBİ, 1998:52)

Cahit KÜLEBİ, bu şiirinde, öğüt veya nasihat denince akla ilk gelen konu olan sabrı öğütlemiştir. Sabır, zorluğa karşı gösterilmesi gereken dirençtir ve insanlara sabrı öğütlemek, onları doğru olana iletmektir. Başa gelen tüm eziyet, cefa ve dertlere karşı verilecek olan en temel öğüt, sabırdır. İlgili alıntıda 4 kez tekraren öğütlenen sabır, Cahit KÜLEBİ tarafından sevdiği kişiye yapılmıştır. Neşem, şarkım, sevdiğim ve kalbi tomurcuklardan pembe olan olarak adlandırdığı sevgilisine vermiş olduğu sabır öğütü, Cahit KÜLEBİ'nin nasihatlerinin başında gelmektedir.

Cahit KÜLEBİ'nin şiirlerinde öğüt ve nasihat kavramlarına bakarken, esas öğütlerinden biri olan çok önemli nasihatini, 1947 senesinde yazmış olduğu *GÜNLER BANA BİR HİKAYE ANLATTI* isimli muhteşem ve duygusal şiirinin üçüncü kısmında, şu ifadelerle anlatmıştır:

*" Çok güvenme haline gelin dedim
Bir gün gelir sen de anlarsın.
Dünya dediğin şeker şerbet
İçi başka dışı başkadır.
Bir gün şu kadına dönersin,
Dönersin de sonra ağlarsın.*

Çok güvenme haline gelin dedim."(KÜLEBİ, 1998: 63)

Cahit KÜLEBİ, şiirden anlaşılacağı üzere bir gün yolda giderken henüz yeni evlenmiş bir geline birtakım nasihatlerde bulunmaktadır. Burada yeni evlenmiş geline bazı nasihatler vermektedir. Bunların başında, gençliğin getirisi olan ve hiç tükenmeyecekmiş gibi duran güzellik ve heyecandır. Dolayısıyla bu güzel gençlik yıllarının bir gün biteceği ve toz pembe hayallerin yerini yaşlılık ve hastalığa bırakacağı hatırlatmaktadır. Bu suretle güzel günlerin kıymet bilinmesi öğütlenmektedir. *Bir gün şu kadına dönersin* dizesi ise, bunun en temel kanıtıdır. Zaten ilgili alıntının son dizesinde *çok güvenme haline* cümlesi, baştan başa bir öğüttür. Her öğüt gibi, geleceğe yönelik pişmanlık olmaması yönündeki vurgu, bu şiirde dikkat çekmektedir.

Usta Şair Cahit KÜLEBİ, yazmış olduğu derin ve anlamlı şiirlerinde, kişisel ve toplumsal öğütleri ile dikkat çeker. Cahit KÜLEBİ'nin *ÇOCUKLAR* isimli şiirinin ikinci bölümündeki yalın ve sade şu ifadeler, konumuza ilişkin önemli öğüt ve nasihat cümleleri ile doludur:

*"Benim küçük eşkiyarn, yavru ceylan!
Bu zayıf kolların, bacakların,
Gün geçtikçe büyür, kuvvetlenir,
Dalları gibi ağaçların.*

*Öyle bir fırla ki sokaklara
Gölgen yetişemesin,
Duvar diplerinde seril uyu
Gövden güneşlesin.*

Dur bahçelerin önünde geceleri

Çiçekleri kokla.

Rüzgarı çek ciğerlerine

İşlesin körük gibi.

Aydınlık pencereler nasıl yanarsa

Öyle ışıl ışıl yansın gözlerin,

Rüzgar gibi yelken gibi ol

Kenti inletsin türkülerin."

(KÜLEBİ, 1998: 86)

Şiirin ikinci kısmının neredeyse tamamını alıntı yapmamızın sebebi, tüm şiir boyunca bir çocuğa yönelik öğüt ve nasihat işlenmesidir. Bu işlem, günlük hayatta bir büyük insanın, bir çocuğa verebileceği en temel ve en önemli öğütlere dendir. Bir şair olarak Cahit KÜLEBİ, tüm şiir orijinalitesi ile, bir çocuğa verilebilecek en önemli ve en güzel nasihatleri vermektedir.

Hızlı yaşamak, güçlenmek, sevgi ile dolmak, merhametli olmak, delikanlı olmak, gözleri ışık saçmak, enerjik olmak gibi pek çok güzel öğüt bu şiirde kendine yer bulmaktadır. Dolayısıyla, baştan sona kadar öğüt içeren bu şiirde, Cahit KÜLEBİ'nin şiirlerinde öğüt ve nasihat vurgusunu açık ve sade, yalın ve hisli, güzel ve hassas bir örneğini tüm açıklığı ile görmekteyiz.

Cahit KÜLEBİ'nin şiirleri, görüldüğü üzere oldukça yalın bir Türkçe ile, söz konusu kavramları çokça ihtiva eden bir formatta yazılmıştır. Çalışma kavramlarımız olan öğüt ve nasihate dair bir başka şiiri ise *ÖLÜMLÜ İNSANLAR İÇİN* adını verdiği şiiridir. Bu şiirde Cahit KÜLEBİ, ölümle ilgili nasihatlere yer vermiştir:

"Hepiniz öleceksiniz!

Tanrı katına çıkacaksınız utanmadan!

Ruhlarınız koyup kaçacak sizi!

Topraklara gömüleceksiniz.

Kurtlar, böcekler, solucanlar

Sevinçle saldıracak üstünüze.

Elleriniz bomboş kalacak,

Kimse bakmayacak resminize.

Gözleriniz yok artık!

Dünyamızı göremeyeceksiniz!

Okşamak, gülmek, konuşmak

Yok olmuş bir selde yüzeceksiniz,

Yavaş yavaş çürüyeceksiniz."

(KÜLEBİ, 1998: 119)

Çalışmamıza kaynaklık edecek bu son şiirinde şair, insanın dünya hırsına yönelik tamahkarlığına vurgu yapmak suretiyle, sakındırma politikası olarak ölümü hatırlatır. Bu hatırlatma, yalnızca bir korkutma veya basit bir anlatıdan ziyade, müthiş bir öğüt ve nasihat incelemesidir.

Hepiniz öleceksiniz! şeklinde başlayan dizeler, adeta bir çağrı ve bir mesajdır. Bunca ölümün ardında, kişinin dünyaya meylinin yanlış olduğu, cismin değil ruhun önemli olduğu öğüt verilmektedir. Öğütlerin en büyüğü ve nasihatlerin en derini olan ölüme dair yapılan bu vurgu, Cahit KÜLEBİ'nin kendine has üslubu ile bir şiire dönüşmüştür. Tıpkı diğer şiirlerinde olduğu gibi.

Gözlerin ışığı sönecek, vücudun güzelliği gidecek ve çürüyecek, dolayısıyla insan ölümle vardır ve bir hatırlatma ve uyarı olarak bunun sık sık öğütlenmesi ve ölümlerden nasihat alınması gerekmektedir. Bu gereği çok iyi bilen yirminci yüzyılın en özgün ve en kıymetli şairlerinden biri olan Cahit KÜLEBİ ise, bu durumu *ÖLÜMLÜ İNSANLAR İÇİN* adlı şiirine büyük bir uyarı ile nakış nakış işlemiştir. Nitekim nasihat, bazen büyük uyarılar ile yapılır. Söz konusu ölüm gibi bir hadiseye dair yapılacak bir öğüt verme işi, büyük bir coşku ile yapılmalıdır.

SONUÇ:

Cahit KÜLEBİ, kendine has tarzı ve dokusuyla yazmış olduğu şiirleri ile Türk Edebiyatındaki konumuna yükselmiştir. Edebiyat öğretmenliği ve milli eğitim müfettişliği gibi vazifelerde bulunan şair, şiir yazmayı ve bu alanda üretmeyi hiçbir zaman bırakmamıştır. Varlık, Sokak İnsan, Türk Dili ve Yaratış gibi pek çok dergide şiirleri yayınlanmıştır.

Gerçekçi, yeni romantik ve tepki şiirleri dalında şiirler yazan Cahit KÜLEBİ'nin eserleri, 20'den fazla dile tercüme edilmiştir. Bu tercüme hareketi, bir şairin ne denli mühim ve orijinal olduğunun bir kanıtıdır. Şiirlerinin neredeyse tamamı serbest ölçü ile yazılmıştır. Bununla birlikte zaman zaman hece ölçüsü ve nadiren aruz ölçüsüyle de şiirler kaleme almıştır. Umut, yaşama sevinci,

ekmek kavgası ve Anadolu insanının mücadelesini aktardığı şiirlerinde toplumsal bir bakış ve yorum hakimdir.

Öğüt ve nasihat, birbirine eş anlamlı iki kavramdır. Her iki kavram da, manâ itibariyle birbirinin aynıdır. Bir kişinin, başka bir kişiye doğru ve güzeli tavsiye etmesi, doğru olana yaptığı yönlendirme için kullandığı söz öbekleridir.

İki kişiden daha olgun, tecrübeli ve akıllı olan kişinin, karşıdaki kişiyi iyi ve doğru olana yönlendirmek adına girdiği çabadır. Kötü huy ve davranışlardan sakındırmak veya iyiyi yönlendirmek için söylenen sözcükler bütününe verilen isim olan öğüt, halk içinde kutsal sayılır ve halkın kendi kendini eğitmesi gibi pek çok faydası vardır. Cahit KÜLEBİ ise, yazmış olduğu şiirlerinde öğüt ve nasihat vermeyi ihmal etmemiş, kendine has anlatım tarzıyla şiirlerinde öğüt ve nasihatlere yer vermiştir.

Çalışmamıza kapsamlı ve detaylı bir özetle başladık. Ardından Cahit KÜLEBİ'nin yaşamı ve eserlerini açıkladık. Ardından çalışma eserimiz ve Cahit KÜLEBİ'nin şiir anlayışı hakkında malumattan sonra, öğüt ve nasihat kavramlarına değindik. Son olarak Cahit KÜLEBİ'nin şiirlerinde öğüt ve nasihat incelemesi yaptık.

KAYNAKÇA:

- 1- AYYAL, Lemyâ kazım (2024), **ŞEYH İBRÂHİM TENNÛRİNİN GÜLŞEN-İ NİYÂZ BAŞLIKLİ DİVAN'INDA ARAPÇA KÖKENLİ SÖZCÜKLERİN İNCELENMESİ**, Translation&linguistics, Volume, Issue 24, Pages 131-144.
- 2- ÇETİŞLİ, İsmail (1998), **Cahit Külebi ve Şiiri**, Ankara, Akçağ Yayınları.
- 3- ÇETİŞLİ, İsmail (2019), **"KÜLEBİ Mahmut Cahit" maddesi, Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, cilt: 2 ek, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- 4- ENGİNÜN, İnci (2002), **Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı**, İstanbul, Dergâh Yayınları.
- 5- KABAKLI, Ahmet (1974), **Türk Edebiyatı**, cilt 3, İstanbul, Türk Edebiyatı Yayınları.
- 6- KÜLEBİ, Cahit (1998), **Bütün Şiirleri**, İstanbul, Adam Yayınları.
- 7- MADHLOOM, Remlh kh. (2023). Colloquial Arabic Dialects between Eloquent and Non-Arabic Iraqi and Syrian (model). Lark, 15(6), 143-119. <https://doi.org/10.31185/lark.Vol3.Iss51.3273>
- 8- OKTAY, Ahmet (1993), **Cumhuriyet Dönemi Edebiyatı - 1923-1950**, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları.

- 9- ONARAN, Mustafa Şerif (1998), *Cahit Külebi'ye Saygı*, Ankara, Edebiyatçılar Derneği Yayınları.
- 10- ONARAN, Mustafa Şerif (2004), *A'dan Z'ye Cahit Külebi*, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları.
- 11- TİMURÖĞLU, Vecihi (1995), *Cahit Külebi*, Ankara, Başak Yayınları.
- 12- **TÜRKÇE SÖZLÜK (2012)**, Ankara, Dil Derneği Yayınları.
- 13- **TÜRKÇE SÖZLÜK (2010)**, Hazırlayan: Sebahattin ÖZAFŞAR, İstanbul İlk Adım Yayınları.
- 14- UYGUNER, Muzaffer (1991), *Cahit Külebi*, İstanbul, Altın Kitaplar Yayınevi.

مجلة لارك للفلسفة واللسانيات والعلوم الاجتماعية